

ﻗﯩﭽﻪ ﻧﺎﻗﻠﯩﻖ ﺯﺍﻧﻐﺎﻣﺎ ﻧﺎﺯﺍﺭ، ﺩﻩﻟﻮ ﺍﺭﻗﯩﻠﻰ ﺯﺍﻟﯩﻘﻰ ﺗﯘﺳﯩﻨﺪﯗﺭﯗﻟﯩﭗ

ۇقققا قول سۇغىلسا،

ازاماتتىق زاڭناما قالاي تۇراقاندىرىپ، تالاستى توقتاناды؟

□ شېنخۇا اگەنتىتىگىنىڭ تىلشلىرى شىۈڭ فىڭ، جوۈ ۋىنتاۋ، شىە حاۋ

ازاماتتىق زاڭنامانى اقتارساق، قوعامدىق قارىم - قاتناستان ەكونوميكالق قېمىلدارعا، كولك اپاتننان ەمدەۋ داۋ - شارنا دەينىڭى، ناقتى ومىردە زىيانعا ۇشراۋدان يتتەرنەنتتە ۇقققا قىول سۇغىلۇعا دەينىڭى قوعامدىق ومىردە بولاتىن جاڭعا جامعايلاردىڭ، جاڭعا ماسەللەلەردىڭ بارىنە جاۋاپ تابا الامىز.

بېىكتەن زات لاقتىرۇعا ۇشىراغاندا، ”توبەمىزدەگى حاۋپىسىزدىكىتى“ قالاي قورعايمىز؟

【دەلو مىسالى】بېيل 5 - ايدا گۇاڭدۇڭ ول-كەلكك جوعارى خالق سوتى مەكەمەسى بېىكتەن زات تاستاۋعا، زات قۇلاۋعا ساياتىن 10 ۇلكەن دە-لونى جاريالادى. سونىڭ بىرىندە جۇخايداعى بەل-گىلى ۋېىر قوجالىق سەرىكتەستىگىنىڭ باسقارۋ جا-ۋاپكەرشىلىگىن تولق وتەمەۋى سەبەپتى، سىرتقى قابىرعانىڭ شىنى كەرىپشى ۋتۇسىپ جۇرگىنىشىنى جارااپ ولمىگە دۇشار ەتەدى، سوت مەكەمەسى قوجالىق سەرىكتەستىگىن 890 مىڭ يۇاننان استام تولماقى تولەۋگە ۇكىم ەتەدى.

【زاڭعا تۇسىنىڭ】قازىر قالالاردا قاز - قاتار بېىك عىمارات كوپ، خالقتىڭ قونىستانۋ تەعىزد-ەى ۇلكەن، سوغىى جىلداردان بەرى، بېىكتەن زات تاستاپ باسقارلردىڭ جەكە باسنا جانە مال - مۇلكىنە زالال جەتكىزۋ وقىعالارى ۋار جەردە تۇلىپ كەلەدى.

ازاماتتىق زاڭنامادا بىلاي دەپ بەلگىلەن-گەن: عىمارات - قۇرىلىستاردان زات تاستاۋعا، لاقتىرۇعا تىبىم سالنادى. عىمارات - قۇرىلىستاردان زات تاستاپ، لاقتىرىپ نەمەسە عىمارات - قۇرد-لىستاردان قۇلاغان زات باسقارلارعا زالال جەتكىز-سە، ۇقققا قول سۇغۇشى ۇقققا قول سۇغۇ جاۋاپ-كەرشىلىگىن زاڭ بويىنشا ارقالايدى؛ تەكسەرۇدەن ۇقققا قول سۇغۇشنىڭ ناقتى كىم ەكەنن انىقتاۋ قىين بولسا، ۇزىنىڭ ۇقققا قول سۇغۇشى مەمس ەكەندىگىن دالەلدەي الاتىنداردان باسقا، زالال جەتكىزۋى مۇمكىن عىمارات - قۇرىلىستاردىڭ پايد-داىلاۋىشلىارى تولەم تولىەيدى. زالال جەتكىزۋى مۇمكىن عىمارات - قۇرىلىستاردى پايداىلاۋىشى تولەم بەرگەن سوڭ ۇقققا قول سۇغۇشدان تو-لەمدى ۇندىرىپ ۇلۇننا ۇقتتى.

بېىكتەن زات تاستاۋ — ۇقققا قول سۇغۇ ۋسى - ارەكەتنىڭ ەرەكشە ۋېىر ۋتۇرى، جايش-لىقتاعى جامعايدا ۇقققا قول سۇغۇ ارەكەتنىن جا-ساۋشى ادامدى انىقتاۋ ۋېىرشاما قىيىن بولادى. حۇدۇڭ ساياسى - زاڭ داشۇەسىنىڭ ورنىباسار باستىعى چىن جىچىڭ بىلاي دەيدى: زاڭ تارماق-

تارىندا ارنايى بەلگىلەمە جاسالغان، ەگەر ۇزىڭ-نىڭ ۇقققا قول سۇغۇ ارەكەتنن جاساۋشى مەمس ەكەندىگىڭدى دالەلدەي الماساڭ، بۇل كەزدە زاڭ زالال جەتكىزۋى مۇمكىن عىمارات - قۇرد-لىستاردى پايدالانۇشنى قاتىستى تولەم جاۋاپكەر-شلىگىن ارقالايدى دەپ ۇيعارادى. ازاماتتىق زاڭعا مادا وعان تولەمدى ۇندىرىپ ۇلۇ ۇقعى بەرىلگەن، زارداپ شەگۇشكە تولەم بەرگەن سوڭ، ۇقققا قول سۇغۇشنىڭ كىم ەكەنن ناقتى انىقتاي السا، ۇقققا قول سۇغۇ ارەكەتنن جاساۋشى ادامنان زاڭ بويىنشا تولەمدى ۇندىرىپ ۇلۇننا بولادى.

جاقسى نىيەتپەن كۈمەكتەسىپ، كۈلىگىنە وتىرعىزىپ، كۈلك اپاتى تۇلىسا جاۋاپكەرشىلىكتى كىم ارقالايدى؟

【دەلو مىسالى】خۇاڭ مىرزا جۇمىستان قايت-قاندا وزىمەن ۋېىر شاعىن اۋماقتا تۇراتىن ۋاڭ خانىمدى ۇنەمى كۈلىگىنە تەگىن وتىرغە-زىپ الا كەتەتنن، ۋېىر كۇنى ۇىگە قايتار جولدا كۈلك اپاتى تۇلىپ، ۋاڭ خانىم جاراىلنادى. ۋاڭ خانىم خۇاڭ مىرزانىڭ جانە قامسىزداندىرۇ سەرىكتەستىگىنىڭ ۇستىنەن سوتقا ارىز بەرىپ، ولاردان 300 مىڭ يۇاننان اساتىن بارلىق شىغەن-دى وتەۋدى تالاپ ەتەدى. خۇاڭ مىرزا وبالىدى بولدىم دەپ زار ىلەپ، جاقسى ۋسى سىستەسىم دە جاۋاپكەرشىلك ارقالاپ قالدىم دەپ ىشتەي قاتتى رەنجىدى.

【زاڭعا تۇسىنىڭ】ازاماتتىق زاڭنامادا بىلاي دەپ بەلگىلەنگەن: تاسمىال تىجاراتىندىق مەمس موتورلى كۈلكتەردە كۈلك اپاتى تۇلىپ كۈلك-كە اقسىز وتىرۇشلار زارداپ شەگىپ، ول وسى موتورلى كۈلك جاقىتڭ جاۋاپكەرشىلىگى بولسا، ونىڭ تولەم جاۋاپكەرشىلىگى جەڭلىدەتىلۇگە ۋىسى، دەسەدە، موتورلى كۈلكتى پايداىلاۋىشدا قاساقانا سىتەۋ نىيەتى نەمەسە ەلەۋلى اعاتتىق بول-ماندار بۇعان قامتىلمايدى.

كۈلك جۇرگىزۇشى كۈلككە وتىرۇشدان ەشقانداي اقى الماعان جامعايدا، كۈلككە وتىرۇ-شنى ۇزى جۇرگىزگەن موتورلى كۈلككە وتىرۇعا رۇقسات ەتۇ ارەكەتى قوعامدىق ۋمورال مەن جاسىل ۋجۇرىس - تۇرىسى ۇستانىمىنا ۇيلە-سەدى، بۇل نىتتالاندىرىلۇعا جانە قولداۋ كورىسە-تىلۇگە ۋىسى. كۈلك اپاتى تۇىلغان سوڭ، ادىل-دىك پرىنسىپى بويىنشا، كۈلك جۇرگىزۇشنىڭ تولەم جاۋاپكەرشىلىگى جەڭلىدەتىلۇگە ۋىسى، از-ماتتىق زاڭنامادا بۇل ۋىۋىن ايقىندالغان.

بەيجىڭ قالاسى ادۇوكاتتار قوعامىنىڭ باستە-ەى كاۋ زىچىڭ بىلاي دەيدى: ”كۈلككە تەگىن وتىرۇ اينالامىزدا ۇنەمى بولپ جاتادى. شىنمەن كۈمەككە ۇارۇ ادامعا جولىققاندا، ونى ۇزىنىڭ كۈلىگىنە وتىرعىزىپ ۇلۇعا بولسا دا، كۈلك اپاتى

تۇلىپ تولەم جاۋاپكەرشىلىگىن ارقالاپ جۇرمەيىن دەپ قورىپ باسقارلاردى كۈلىگىنە وتىرعىزۇدان باس تاراتتىن جامعاي بار. ازاماتتىق زاڭنامادا ’جاقسى نىيەتپەن كۈلىگىنە وتىرعىزۇ’ تارماعى قوس-لىپ، ادامدار باسقارلارعا كۈمەكتەسۇدى قۇانىش ساناۋعا نىتتالاندىرىلغان، بۇل ۇلۇمەتتىك ۋتارنىپ، تاماشا سالنغا جانە ادىلدىك پرىنسىپىنە ۇيلەسەدى“.

اقاۋلى ۋونىم ساتىپ العاندا، وندىرۇشىگە قايتارۇ اقسىن كىم ٚتولىەيدى“؟

【دەلو مىسالى】5 - ايدىڭ 28 - كۇنى ۇحان قالالىق بازار باقىلاۋ - باسقارۇ مەكەمەسى ازىق - تۇلك حاۋپىسىزدىگىن باقىلاۋ بويىنشا ۇلكى السىپ تەكسەرۇ ىنفورماتسىا خاىبارلاندىرۇنىڭ 2020 - جىلى 10 - سانىن جاريالادى. خۇبەيداعى ۋېىر ازىق - تۇلك سەرىكتەستىگى وندىرگەن قاز مويە-نى، تاۋىق سىراعى سىياقتى ونىمەردى باكتەريا شوغرىنىڭ جالىى سانى ولىشمەنن اسقاندىعى سە-بەپتى ساتىلمىنان شىعارىپ تاستاۋ، وندىرۇشىگە قايتارۇ تالاپ ەتىلگەن.

【زاڭعا تۇسىنىڭ】ازاماتتىق زاڭنامادا بىلاي دەپ بەلگىلەنگەن: ونىدە اقاۋ بولۇى سەبەپتى باسقارلارعا زالال جەتكىزسە، ۇندىرۇشى ۇقققا قول سۇغۇ جاۋاپكەرشىلىگىن ارقالاۋى ۋىسى. ۇونىم اينالىمعا تۇسكەن سوڭ اقاۋ بار ەكەندىگى بايقالسا، ۇندىرۇشى، ساتۇشى ساتۇدان توقتاتۇ، ەسكەرتۇ، قايتارىپ اكەلۇ سىياقتى تۇزەتۇ شارالا-رىن دەر كەزىندە قولدانۇعا ۋىسى؛ تۇزەتۇ شا-رالارىن دەر كەزىندە قولدانباۋدىڭ نەمەسە تۇزەتۇ شارالارى پارمەندى بولماۋدىڭ كەسىرد-نىنن زارداپتىڭ ۇلعايۇننا اپارىپ سوقسا، ۇلعايد-عان زارداپ ۇۇشنى دە ۇقققا قول سۇغۇ جاۋاپ-كەرشىلىگىن ارقالاۋعا ۋىسى. الدىڭعى تارماقتا-ى بەلگىلەمە بويىنشا قايتارىپ اكەلۇ شاراسى قولدانىلسا، ۇندىرۇشى، ساتۇشى ۇقىغىنا قول سۇغىلعانداردىڭ وسى سەبەپتى شىعارعان قاجەت-تى اقلارىن كۈتەرەدى.

چۇچىڭ سۇتۇڭ ادۇوكاتتار كەڭسەسىنىڭ ادۇوكاتى خان دىيۇن بىلاي دەپ قارايدى: ۇندىرۇشنىڭ، ساتۇشنىڭ اقاۋلى ۋونىمدى قايتارىپ اكەلۇ جاۋاپكەرشىلىگى تۇرالى بەلگىلە-مە جاساپ، تۇتىنۇشلاردىڭ ۇقىق - مۇددەسىن قورعاۋدى كۇشەيتۇ - بازار ەكونوميكاسى ۋتۇ-زىمىن اقاۋسىزداندىرۇدىڭ، وتە - موتە، بۇقارا-نىڭ تۇرمىسىمەن تەعىز بايلىانستى ازىق - تۇلك، ۋدارى - دارمەك سالاسىندا قالىڭ تۇ-تىنۇشلاردىڭ ۇقىق - مۇددەسىن قورعاۋدىڭ قاجەتتى شاراسى.

(شىنخۇا اگەنتىتىگىنىڭ 6 - ايدىڭ 9 - كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن خابارى)

(باسى 1 - بەتتە)
”بۇل سىيردىڭ ەتىنىڭ ساپاسى ەرەكشە جاقسى، 100 كىلوگرام مالىدىڭ ەت ۋتۇسىم مولشەرى %60تە %65كە دەيىن جەتەدى. بېيل دەدە 700 سىيرعا جەتكىزۇگە كۇش سالامىز“، - دەدى شى لياڭ.

ساندى مالىمەتتەردە كورسەتىلۇنىشە، 1 - توقساندا رايونىمىزدىڭ مال شارۋاشلىعى ۇندىرىسىنىڭ جامعايى جالىپى تۇىلعالىق جاققان ورنىقتى بولغان، وسىگە قالدىرىلغان شوشقانىڭ سانى 3 مىللىيون 172 مىڭ باس بولپ، سايكەس ەزىكلەدىگەن %8.5 ارتىپ، ۇونىم مولشەرىنىڭ ارتۇى ۋېىرشاما تەز بولغان. وسىگە قالىدىرىل-عان سىيردىڭ سانى 5 مىللىيون 3000 باس بولپ، سايكەس ەزىكلەدىگەن %2.8 ارتقان؛ وسىگە قالىدىرىلغان قويدىڭ سانى 44 مىللىيون 381 مىڭ تۇياق بولپ، سايكەس ەزىكلەدىگەن %2.8 ارتقان. سونىمەن بىرگە، توڭازنىلغان شوشقا، سىير، قوي ەتىنىڭ قامباداعى مولشەرى 4200 توننا بولغان. 4 - ايدىڭ سوڭىنا دەيىن، بۇكىل رايوندا قاتارعا قوسىلغان ۋتول 18 مىللىيون 750 مىڭ باسقا جەنىپ، الدىڭعى جىلدىاعى سايكەس ەزىكلەدىگەن %4 ارتقان. رايون شىنىدەگى مال شارۋاشلىعى كاسپورىندارى جۇمىستى قالىپ-نا كەلتىرۇ، ۇندىرىس قۇاتىنا جەتۇ جىلدامدىغىن ارتتىرىپ، قازىر قالىپتى ورەنى نەگىزىنەن قالىپنا كەلتىرىپ، بۇكىل شىنجياڭداغى ۋار ۇلت بۇقارا-سىنىڭ ەت داستارقانىن“ مولقىترۇعا كەپىلدىك ەتتى.

ۇغىسۇعا قاراعاندا، شوشقا ۇندىرىسىن جەبەپ، شوشقا ەتمەن جانە ناۋىق، سىير، قوي ەتمەن قامداۋدى ارتتىرۇدى قولداۋمەن بىرگە، رايونىمىز توپقا ۋبولپ زاپاس شوشقا، سىير، قوي ەتنن بازارعا شىعارىپ، مەرەكە - مەيرىام كەزىندە ەت تۇرلەرى باعاسىنىڭ ورنىقتىلغىن قامتاماسىز ەتتى، سونداي - اق دەر كەزىندە باعا ۋاقىتتىق قوسىمشا قاراجاتتىن تاراتتى.

بېيل رايونىمىز مال شارۋاشلىغىن دامىتۇ ارقىلى كەدەيلىكتەن ارنىتۇدان قامال لۇعا دەم بەرۇ قىزمەتنن كۇش سالا لىگىەرلەتىپ، ەگىن شارۋاشلىعى ۇڭىرلەرىندە مال شارۋاشلىغىن گۇلدەندىرىپ، حاۋپىسىز، جوعارى ۇونىمدى سويس قوي ۇندىرىسىن دامىتىپ، يىىل تىڭنان 3 مىللىيون تۇياقتان استام سويس قويدى ىگىلىككە جۇمساۋعا، جامئادان 50 مىڭنان استام سويس سىيردى ىگىلىككە جۇم-ساۋعا، شوشقانىڭ وسىگە قالۇ، ىگىلىككە جۇمسالۇ مولشەرىن جەكە - جەكە ۋېىر مىللىيون 500 مىڭ باستان، 2 مىللىيون 50 مىڭ باستان اسىرۇعا كۇش سالادى.

ساپاسىن كۈتەرىپ، ونىمىدىلىگىن
ارتتىردى، تاعام حاۋپىسىزدىگى قامتاماسىز ەتىلدى
مال، ۋى قۇستارى باغمىشلىعى كاسپىن دامىتىپ، رايونىمىزدىڭ سويس سىير، سويس قوي تۇقىمىن جاقسارتۇدى ۇزدىكسىز لىگەرلە-تپ، دەرەس تۇقىمەن قامداۋ قابىلەتى مەن مال شارۋاشلىغىنىڭ وزەكتى باسەكەلك قۇانتىن جوعارىلاتىپ، كەدەيلىكتەن ارنىتۇدان قامال لۇعا دەم بەرۇ ۇۇشنى، بېيل اۋتونومىيالى رايون ‹‹اۋىل شارۋاشلىعى ۇڭىرلەرىندە جوعارى ۇونىمدى سويس قوي تۇقىمىن تاڭداپ جەتىل-دىرۇ، جالپلاستىرۇ جوسپارى (2020 — 2025 - جىل)›› قاتارلى مال، ۋى قۇستارى كاسپىنىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇ جوسپارىنان بەسەۋىن سىكە قوستى.

شىنجياڭنىڭ جەرگىلكىتى مال تۇقىمى دولان قوبى ەت، ماي بەرەتنن، قوسىمشا ۋىيا-زى ۇجۇندى قويدىڭ جەرگىلكىتى تۇقىمى سانا-لادى، دولان قوبى باغمىشلىغىن دامىتۇدىڭ وڭ-تۇستىك شىنجياڭداغى ەگىشى - مالىشلاردىڭ ك-رىسىن ارتتىرۇعا باستاۋدا ماڭىزدى رولى بار. ماكت اۋدانى دولان قوبى اسىل تۇقىمىن جەتىل-دىرۇ ورتالىغىنىڭ جاۋاپتىسى جىڭ جيانچياڭ بىلاي دەپ تانىستىردى؛ بۇل اۋدان اسىل تۇقىم جەتىلدىرۇ ورتالىعى قۇرىلىسىن كەدەي وتباسلا-رىنىڭ مال شارۋاشلىعى كاسپىندەگى جان با-سىندىق ورتاشا كىرىسىن 500 يۇان ارتتىرۇ نىسا-نانسىن جۇزەگە اسىرۇداعى ماڭىزدى تۇتقا ەتىپ، باغمىشلىق تەخنىكاسىنىڭ جالپىلاستىرىلۇىن، قول-دانلۇىن ارتتىرىپ، جارىنا قوسقان كەدەي وتبا-سلاردىڭ ورنىقتى كىرىس تابۇننا شىنايى كەپىل-دىكە ەتتى.

اسىل تۇقىم جەتىلدىرىۋدەن سىرت، رايوندى-مىز تاغى مال شارۋاشلىعى ونىمەدرىنىڭ حاۋىپ-سىزدىگىن باقىلاۋ - باسقارۇدى كۇشەيتتى. بېيل جىل باسىنان بەرى، رايونىمىز قاينارىنان باستاپ تىزگىندەۋگە تاباندى بولپ، ۇندىرىسىنىڭ ساپا حاۋپىسىزدىگى تۇىلعالىق جاۋاپكەرشىلىگىن

قاتايىتىپ، جۇمىس بارىسىن باسقارۇدى كۇشەيد-تىپ، باغمىشلىق بويىنشا ەستەلىككە اۋ، يىمۇنىيەت - ساقتاندىرۇ، نىدەتتى ەمدەۋ، كا-رانتىندەۋگە كۇلك بەرۇ، قاساپشلىقتى باقىلاۋ - باسقارۇ سىياقتى مال شارۋاشلىعى كاسپىنىڭ تۇناس بارىستا ىنفورماتسىيالاندىرىلغان دىنامىكا-لىق باقىلاۋ - باسقارۇ تۇغىرىن ورناتىپ، مال شارۋاشلىعى ونىمەدرىنىڭ ساپا حاۋپىسىزدىگىن زەرتتەۋ جۇيەسىن اقاۋسىز داندىردى؛ مال شارۋا-شلىعى ونىمەدرى تولمىدىلىق كۇالىگى ارقىلى بازارعا شىغۇ ۋتۇزىمىن جالىپ بەتىك سىنناق رە-تىندە اتقارىپ، مال شارۋاشلىعى ونىمەدرىنىڭ ساپا حاۋپىسىزدىگىن باقىلاۋ - ولىشەۋ، بازاردا ساتىلۇ ساپاسى حاۋپىسىزدىگىن باقىلاۋ - باسقارۇ تەبىنىن ارتتىرىپ، ازىق - تۇلك حاۋپىسىزدىگىن دەگى ”تورتتە ەك قاتاڭ بولۇ“ تالابىن تياناقتاند-ىدىرىپ، زاڭعا قايشى، بەلگىلەمگە قايشى ۋتۇرلى ارەكەتتەرگە قاتاڭ سوققى بەرىپ، مال شارۋاشى-لىعى ونىمەدرىنىڭ ساپا حاۋپىسىزدىگى دەڭگە-يىن جوعارىلاتىپ، خالىق بۇقاراسىنىڭ تاعام حا-ۋپىسىزدىگىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

ايگىلى ماركا جاراتىپ، جوعارى ساپايلى دامۇ قامادى ورنىقتى بولدى
”مال شارۋاشلىعى ونىمەدرىنىڭ ساپاسىنا كەپىلدىك ەتۇ ۇۇشنى، سەرىكتەستىگىمىز تۇتاس كاسپ جەلىسىن نەگىز ەتكەن قامداۋ جەلىسىن ۇنيۋەرسال باسقارۇ قىزمەت وتەۋ تۇغىرىن اشتى“. 6 - ايدىڭ 8 - كۇنى شىنجياڭ خۇاىلىڭ ەگىن، مال شارۋاشلىعى علمىم - تەخنىكا اشۇ شەكتى سەرىكتەستىگى پارتىيا ياچەيكاسىنىڭ شۇجى لي جىيە كومپىۋتەردى اشىپ، ۋارقايسى باغمىشلىق بازارلارىنداغى سىير، قويلاردىڭ با-غىلۇننا قاتىستى ىنفورماتسىيالاردى قاشتىقان كوردى.

بېيل جىل باسىنان بەرى، رايونىمىز باستا-ماشى كاسپورىنداردى جەتىلدىرۇ سىرىپىىن ارت-تىرىپ، باستاماشى كاسپورىنداردىڭ مال شارۋا-شلىعى كاسپىنىڭ دامۇننا جەتەكشىلك ەتۇدە-گى شەشۇشى رولىن كۇشەيتىپ، ەگىن، مال شارۋاشلىعى كاسپورىندارى باپلىغىن بىرىكتى-رىپ، مال شارۋاشلىعى ونىمەدرىن مانەرلەۋ كاسپىن ساپالىلاندىرىپ، كۇشەيتىپ، قاساپتى-لىق، مانەرلەۋ كاسپىنىڭ ورنالاسۇى مەن با-سىمىدىققا يە ۇندىردىس ۇڭىرىنىڭ ۋېىر - بى-رىنە ساي كەلۇىن لىگەرلەتىپ، مال شارۋاشى-لىق ونىمەدرىن جىنىكتەيى مانەرلەۋدى، دارە-جەگە ۋبولپ قوراپتايۇدى، ونىمىدەردى زەرتتەپ اشۇدى جانە مادەنىيەت ارقىلى كادە-گە جاراتۇدى كۇش سالا دامىتىپ، ەت، جۇ-مىرتقا، ۇسۇت سىياقتى مال شارۋاشلىعى ونىم-ەدرىن، سونداي - اق ۇجۇن - ۇتۇبىتى، بىلغا-رى سىياقتى قوسىمشا ونىمەدردى مانەرلەۋ كا-سىپىنىڭ اس - سۇ، ساپاحات، كىيىم - كەشەك، ەمدەۋ، ۋدارى - دارمەك، سالاماتتىقتى ساقتاۋ، علمىم - تەخنىكا سىياقتى كاسپىتەرەمەن توغىسپالى داھۇىن جەبەپ، مانەرلەۋدىڭ ارتقان قۇن ۇورىسىن كەڭەيتتى.

سونىمەن بىرگە، رايونىمىز ەرەكشە مال شارۋاشلىغىن كۇش سالا دامىتىپ، تىيانشاننىڭ سولتۇستىك بوكتەرىنىڭ سويس قۇس، جۇ-مىرتقا ۇندىردىسى باسىمدىغىن بەكەمدەپ، ۇى قۇستارى كاسپ سالاسىنىڭ تۇقىم جەتىل-دىرۇ، باغمىشلىق، سويس، مانەرلەۋ، ساتۇ ۋېىر تۇىلعالانغان بەتالىسقا قاراي داھۇىن لىگە-رىلەتتى. وڭتۇستىك شىنجياڭ وڭىرىندە تاۋىق، ۇيرەك، قاز، كەپىتەر سىياقتى قۇس تۇرلەرىنىڭ ۇندىرىسىن بەلسەنە دامىتىپ، قوپان، سەك، ت . ب ەرەكشە باغمىشلىقتى دامىتۇعا قولداۋ كورسەتىپ، ەرەكشە قۇس با-غمىشلىغىنىڭ ولىشەمدەنگەن، كۈلەمدەنگەن با-غمىشلىققا ويسۇىن لىگەرلەتتى.

اۋتونومىيالى رايوندىق مال شارۋاشلىعى، مال شىياگەرلىگى مەكەمەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپ-تىسى بىلاي دەپ تانىستىردى؛ رايونىمىز ”وز-گەدە جوعى مەندە بار، وزگەدە بارى مەندە ساپالى، وزگەدە ساپالىسى مەندە كەرەمەت“ سىندى پارىقتاندىرىپ دامىتۇ وي جەلىسەنە تا-باندى بولپ، باسىمىدىققا يە ايگىلى ماركالار-دى جاراتادى؛ وركانىيكالىق قوي ەتى، ساپالى سىير ەتى، جاسىل ۇسۇت ونىمەدرى ۇكىل بولغان شىنجياڭنىڭ مال شارۋاشلىعى ونىمەد-رى وڭىرلەرىندە ورتاق قولداناتىن ۋېىر توپ ايگىلى ماركالاردى جاراتادى؛ وسى زامانىعى زات جەتكىزۇ جۇيەسى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، مال شارۋاشلىعى ونىمەدرىنىڭ جەلىدە، جەل-دەن سىىرت ساتىلۇىن جۇزەگە اسىرىپ، شىنجياڭنىڭ مال شارۋاشلىعى ونىمەدرىنىڭ تانىمالدىلغى مەن نىقبالىن ارتتىرادى.